

**АНГЕЛЕ ЈОВАНОВСКИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА КОМОРА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА
ИМОТ И ЛИЦА И ДЕТЕКТИВСКИ УСЛУГИ
"ДЕТЕКТИВ" - СКОПЈЕ**

ОБЕЗБЕДУВАЊЕТО "ВКРСТЕН ОГАН" ПРАВДАТА И ИНТЕ

Информацијата дека поштенско комбе повторно било цел на вооружен грабеж, при што неколку лица се ранети нè наведе да размислуваме за темата обезбедување имот и лица во Македонија.

Доколку на оваа тема се надоврзе и трагичниот настан од нападот врз комбето на Комерцијална банка, тогаш ќе пронајдеме многу други поттеми за анализа како, на пример, кој сè ги обезбедува високоризичните пратки, кој се занимава со нив и какви обучени лица ги обезбедуваат пратките со пари или другите скапоцени работи.

Во случај на ова да се додадат и новите услови за работа за регистрирање, односно формирање агенција за обезбедување имот и лица, ќе дојдеме до констатација дека и тука се вршат разни пресии или проработуваат интересите на големите, наспроти малите агенции.

Според Вашите согледувања, со измените и со дополнувањата на Законот за обезбедување имот и лица се предвидуваат ригорозни услови или критериуми за формирање и функционирање на агенциите за обезбедување во РМ. Кои се новите правни пречки и зошто се воведува ваква дискутабилна правна регулатива?

ЈОВАНОВСКИ: Новата правна регулатива на Законот за обезбедување на имот и лица не само што претставува правна "пречка", туку е и еден вид закана или учена за веќе формираните агенции, бидејќи со интервенциите во Законот се наметнуваат многу ригорозни услови. Имено, доколку се нема потврда за сопственост на два деловни простора и две возила, како средства за работа, правното лице, односно агенцијата по шест месеци од формирањето згаснува. Во овој временски период тоа во никој случај не е можно практично да се примени или да се обезбеди деловен простор. Ваквата дискутабилна правна регулатива се воведува од една единствена причина, да се задржи монополот, кој го држат две-три агенции во Република Македонија, а кои според мене, се дел од предлагачите на измените на Законот.

Доколку се лоцираат проблемите, кои претежно се однесуваат на стравот од создавање конкуренција во оваа специфична област, дали може да се констатира дека одредена групација се обидува да ја монополизира својата положба во РМ?

ЈОВАНОВСКИ: Проблемите ги лоцирав уште во 2006 година, на почетокот од формирањето на Комората за обезбедување имот и лица и детективски услуги "Детектив" - Скопје, се почувствува стравот од конкуренција во дејноста. Притоа можам да именувам неколку агенции и постојната т.н. Комора на Р Македонија, која воопшто ја нема во евиденцијата во Судскиот регистар и во Централниот регистар, како здружение основана со 10 или 11 основачи индивидуалци во 2000 година. Претпоставувам дека основачите се од агенциите "Оса", "Никоб", "Роте" и некои други, на кои им одговара новиот предлог-закон. По формирањето на Комората "Детектив", претседателот на т.н. Комора на Р Македонија, Тихомир Николоски, веднаш ми се јави на телефон со закана дека ќе поведе постапка за укинување на решението на Комората. Но, таа продолжи да работи со организирање курсеви за кандидатите, кои полагаат испити за добивање лиценци за работа. За жал, на оваа тема другата Комора испитите ги организираше на друг начин. Притоа, секој наш кандидат кој доби лиценца за работа беше убедуван или опструиран од страна на конкуренцијата дека нашата лиценца наводно била фалсификат, дури и целата нивна служба беше фокусирана на изнесување лаги и клевети. Тие дури се осмелија против нашата работа да инволвираат дел од инспекторите во МВР. Раководството на другата Комора се обидуваше да ги притисне нашите кандидати велејќи дека треба да си ги побараат парите назад. Докази за вакво однесување има многу, затоа бевме принудени да поднесеме кривична пријава за лажна клевета и нарушување углед. Сепак, и покрај сите опструкции продолживме да работиме, но хајката беше уште поголема и поорганизирана во петтиот месец од нашето работење, кога дојдоа инспектори кои целосно ни го проверуваа работењето, дали имаме дозвола, иако тоа прво го направива без налог, кој подоцна, по две седмици, го обезбедија и го донесоа. Тој беше потпишан од истражен судија. Во тој момент ги зеда компјутерот и документите од кандидатите кои полагаа кај нас. Компјутерот го задржаа шест месеци, мислејќи дека така ќе ни ја отежнат работата.

Разговорот го водеше: **Кокан СТОЈЧЕВ**

О ВО МЕЃУ РЕСИТЕ

Единствената разлика меѓу Комората на РМ и Комората "Детектив" е тоа што нашата Комора е регистрирана по новиот Закон од 2005 година за стопански комори, и затоа ние сме кандидат за шеста членка на Сојузот на стопански комори.

Кога сме кај членството ние веќе станавме и кандидат за членство во Светската детективска федерација, со што професионалноста и размената на искуствата ќе се подигнат на многу повисоко ниво.

 Наместо да се зборува за професионализација, воведување етика, морал итн., модерни научни дисциплини или принципи, кои се бараат од лицата што ги добиваат лиценците за работа, а се поврзани со фактот дека сите светски агенции за обезбедување функционираат врз оваа основа, Вие се соочувате со проблеми од балкански манир!?

ЈОВАНОВСКИ: Не можеме да зборуваме за научни дисциплини, професионализам, етика итн. кога се соочуваме со проблеми, кои се поврзани со стравот од конкуренција. Сепак, и покрај сите притисоци ние организиравме модерни курсеви, со професионалци и врвни предавачи, а на крај кандидатите го полагаа испитот за да добијат лиценца за работа. Всушност, доколку не се организира професионална обука, тренинг итн. кој би бил будала си ја пресече гранката на која седи.

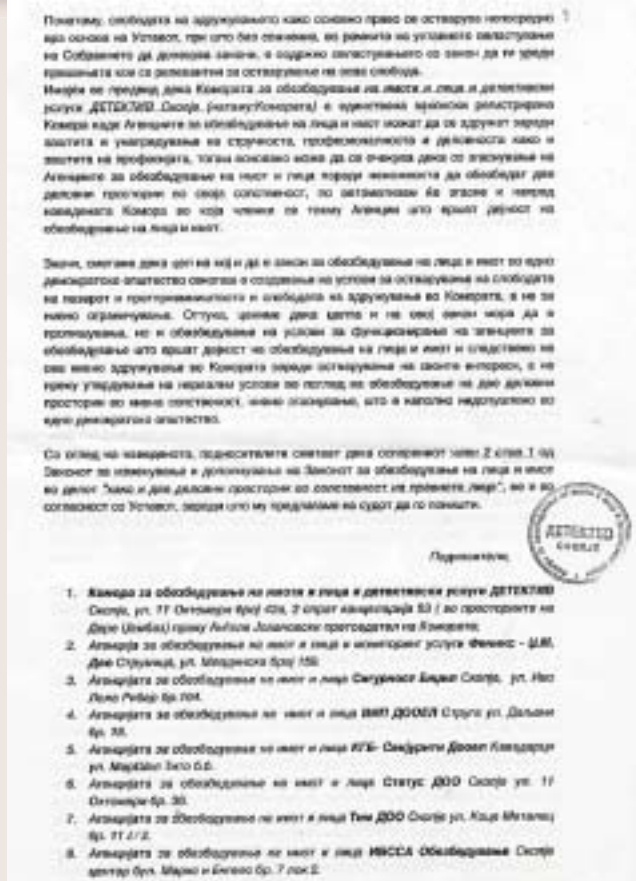
 Со иницијативата која ја поднесовте до Уставниот суд за бришење или одложување на дел од примената на измените од Законот ги зближивте интересите на т.н. помали агенции за обезбедување, кои функционираат во Македонија. Постојат ли големи или мали агенции во земјава, односно постојат ли мокни и минорни агенции за обезбедување?

ЈОВАНОВСКИ: Да, токму така ги зближив интересите на помалите агенции, бидејќи во оној момент кога профункционира новиот предлог-закон и почнаа да ги затвораат помалите агенции, кои немаа деловен простор, а помоќните агенции молчеа и чекаа да ги затворат, се направи простор за наше заедничко дејствување. Пред Нова година, Комората "Детектив" поднесе претставка до Уставниот суд на Република Македонија за укинување на членот кој нагласува сопственост на две простории, кои треба да им припаѓаат на агенциите. Всушност т.н. помали агенции најдоа свој интерес во нашата иницијатива или спас за натамошно егзистирање.

 Доколку целосно профункционираат измените и дополнувањата на Законот за обезбедување имот и лица, на колку лица им е загрозувана работата?

ЈОВАНОВСКИ: Според мои сознанија, околу 2.500 вработени од сите мали агенции би останале на улица.

 Република Македонија е мал економски пазар, но за чудо сè уште постои зголемен интерес за обезбедување на имот и лица. Кој сè ги обезбедува нашите бизнисмени, односно постои ли можност за професионализација на лицата, кои се занимаваат со оваа дејност?

ЈОВАНОВСКИ: Не само што постои зголемен интерес, туку се зголемува разочарувањето кај помладиот кадар, бидејќи и по осум години, во делот на обуката, класификација, не постои никаква промена или разлика меѓу помлад и постар или поспособен кадар. Не може старите и поранешни чувари со лекарско уверение дадено од страна на инвалидска комисија да се вработени и да ја имаат истата положба со тие со сегашните лиценци.

Тоа значи дека сè додека владее само интересот нема професионализација на нашава работа, особено кога одредена структура не сака промени во делот на обуката или во рангирањето на лицата кои се занимаваат со обезбедување на имот и лица.

Доколку се споредуваат условите за вршење на оваа дејност со состојбите на Балканот, на пример, во Хрватска, каде имаше примери на убивства на т.н. лиценцирани "боди-гардови", а кои притоа не биле здравствено и социјално осигурани, колку е опасна оваа професија во РМ?

ЈОВАНОВСКИ: Не треба да правиме споредби со земји каде што обезбедувањето е полошо од кај нас, но треба да се вразумат оние кои треба да го кажат добриот збор. Кај нас имаме врвни инструктори, професори, односно кадар за најсовремен пристап во обуката. Меѓутоа, професионалците се дистанцирани од оваа работа. Потребен е нивен ангажман и да се остават нормално да работат.

Последниве неколку месеци имаше примери на класичен грабеж на големи суми, при што загинаа лица од обезбедувањето. Дали овие алармантни примери говорат за непрофесионалниот пристап на работење или Вашиот кодекс на работа предвидува други подготвителни активности?

Имајќи предвид дека обезбедувањето лица и имот вршат правни лица - агенции за обезбедување на лица и имот регистрирани за вршење на таа дејност во вид на давање услуги, цениме дека со вметнувањето на обврската за поседување на две деловни простории во нивна сопственост ќе има ефект на згаснување на агенциите за обезбедување, бидејќи е јасно дека не ќе можат да го исполнат овој услов за купување на двете деловни простории доколку се има предвид пазарната вредноста на деловниот простор. Во оваа насока, се поставува и прашањето дали предвидениот рок од 6 месеци за почнување со работа, во смисла на член 20 од Законот за изменување и дополнување на Законот за обезбедување на лица и имот, е разумен, односно доволно реален и објективен, особено во услови кога во овој рок треба да се обезбедат две деловни простории во сопственост на агенциите за обезбедување, во контекст на горенаведеното за пазарната вредност на овие недвижности.

ЈОВАНОВСКИ: Верувам дека сите кои ја слушнаа неодамнешната вест за убиството на еден обезбедувач, ја примија со жалење и тоа е загрижувачки. Затоа сите активности или подготовки на лицата кои се занимаваат со обезбедување треба да се одвиваат на професионално ниво. Прво, барем три-четири пати годишно професионалците треба да ги минат сите проверки или да имаат дополнителни тренинзи за одржување на формата, но и да се "вооружаат" со нови факти во однос на промените во нашата работа. Тоа се светски тенденции, кои се применуваат во далеку попознати агенции во странство.

Што мислите за бројката од 10.000 до 20.000 обезбедувачи, односно колку таа е реална?

ЈОВАНОВСКИ: Мислам дека бројката од 10.000 до 20.000 обезбедувачи е добра бројка, но како што веќе истакнав, тие треба да се во добра кондиција, а нивното знаење постојано да се подобрува или да се надградува.